

การพัฒนาหลักสูตรการเรียนผ่านเว็บด้วยการเรียนแบบร่วมมือ^{*}
เพื่อเสริมสร้างจริยธรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษา*

Cooperative Web-based Learning Curriculum Development
for Enhancing Ethics Using Information and Communication
Technology of Secondary Education School Students

สิริยุพิน คุภัณฑ์นัชภัคชนา**
ดร.วิชิต สุรัตน์เรืองชัย***
ดร.ฉลอง ทันครี****

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาหลักสูตรการเรียนผ่านเว็บด้วยการเรียนแบบร่วมมือเพื่อเสริมสร้างจริยธรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษา โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงพัฒนา (R & D) ประกอบด้วยขั้นตอนการวิจัย คือ การวิเคราะห์ การออกแบบ การพัฒนา และการนำไปใช้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้หลักสูตร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิต “พินุลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา ได้จากการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) จำนวน 30 คน สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที่ (*t-test*)

ผลการวิจัย พบว่า หลักสูตรการเรียนผ่านเว็บด้วยการเรียนแบบร่วมมือเพื่อเสริมสร้างจริยธรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษา มีองค์ประกอบของหลักสูตร ประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ โครงสร้างเนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และเอกสาร ประกอบหลักสูตร ผลการตรวจสอบประสิทธิภาพหลักสูตร พบร่วม หลักสูตรมีประสิทธิภาพ 85.85/80.50 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และผลการเปรียบเทียบจริยธรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ก่อนใช้หลักสูตร และหลังใช้หลักสูตร โดยการทดสอบค่าที่ *t-test* พบร่วม หลังใช้หลักสูตรสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

คำสำคัญ : การพัฒนาหลักสูตรการเรียนผ่านเว็บ/ การเรียนแบบร่วมมือ/ จริยธรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษา

*ศุภณิพน์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

**นิติศักดิ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

***รองศาสตราจารย์ ภาควิชาการจัดการเรียนรู้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

****รองศาสตราจารย์ ภาควิชาบัณฑิตศึกษานานาชาติการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

Abstract

The purposes of this research were to develop cooperative web-based learning curriculum development for enhancing ethics using information technology of secondary education school. The research process utilized the research development (R & D) comprises of 5 steps they were; Analysis Design Development, Implementation and Evaluation. The samples were students at Piboonbumpen Demonstration School. Cluster random sampling was used to obtain the sample, with the 30 students were selected. The statistics used for data analysis were mean, standard deviation and t-test

The results were as follow:

1. The cooperative web-based learning curriculum for enhance ethical use of information and communications technology for secondary school students, consisted of to the following components; principles, curriculum objectives, curriculum structures, learning periods, contents, learning activities, learning materials, assessment and evaluation, and curriculum documents, The developed curriculum had an efficiency of 85.85/80.50 which was higher than a standard level.

2. The ethics in using information technology of the group after learning with the curriculum was statistically significant higher than before learning at level of 0.01.

Keywords : Web-Based Learning Curriculum Development/ Cooperative learning/ Ethics Using Information Technology

บทนำ

จริยธรรมเป็นประเด็นที่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาและความตระหนักรถึงการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ดังแต่เมื่อการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้งานถึงปัจจุบัน การเข้าใช้งานบนโลกสังคมออนไลน์มีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว มีความสามารถในการใช้งานมากขึ้น ผลของการพัฒนาทำให้มีการประยุกต์ใช้งานกันอย่างกว้างขวาง จนอาจกล่าวได้ว่า ปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศได้เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องกับมนุษย์ทุกคนไม่ทางตรงก็ทางอ้อมที่ค่อนข้างรวดเร็วโดยเฉพาะในยุคสมัยที่อินเทอร์เน็ตเดินทางมากทั่วโลกทัพท์มือถือ และอุปกรณ์คอมพิวเตอร์พกพากำลังเป็นที่ต้องการของคนรุ่นใหม่โดยประเทศไทยมีจำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วและจำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยส่วนใหญ่ มีอายุเฉลี่ยประมาณ 20-30 ปี แต่กกลุ่มเด็กอายุต่ำกว่า 20 เป็นกลุ่มผู้ใช้ที่มีปริมาณ

เพิ่มขึ้นรวดเร็วที่สุด (สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, 2554, หน้า 1-5)

การเรียนการสอนที่ใช้เวิลด์วายเบิร์นเป็นสื่อหรือตัวกลางในการเรียนการสอนร่วมกันระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ในลักษณะของบทเรียนที่ประกอบด้วยเนื้อหา รูปภาพประกอบ ไฟล์เสียง และรูปภาพเคลื่อนไหว ผู้สอนและผู้เรียนสามารถใช้เว็บเพจในการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น สืบค้นข้อมูล ตอบปัญหา ทำแบบฝึกหัด ข้อสอบ และกิจกรรมการเรียนการสอน ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ การเรียนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตนั้นนักเรียนสามารถศึกษาและเรียนรู้ได้ตามความสนใจของตนเองได้ตลอดเวลาเท่าที่มีความสนใจ การเรียนบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตนั้นผู้เรียนสามารถศึกษาเนื้อหาที่ไม่เข้าใจได้โดยไม่ต้องเรียกค่าด้วยเงินห้ารวมทั้งสามารถประเมินตนเอง หากทำผิดสามารถกลับไปอ่านบททวนได้ เพราะบทเรียนจะมีการนำเสนอเนื้อหาไปที่ละน้อยในรูปของเฟรม และเสนอปัญหาให้

ผู้เรียนสามารถร่วมกันช่วยกันแก้ปัญหา ร่วมกันวิเคราะห์ได้ สามารถทดสอบการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นระยะ ๆ และสามารถตรวจสอบได้จากคำเฉลยที่ให้ไว้ เป็นรับข้อมูลข้อนักบันหรือเสริมแรงทันที ถือเป็นการส่งเสริมการศึกษาค้นคว้าตนเอง และสามารถเรียนรู้ได้ตามความสามารถของตน เป็นการตอบสนองความสนใจ ความสามารถและความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละคน (ทิศนา แ xen, 2552)

เทคโนโลยีสารสนเทศและเทคโนโลยี โทรคมนาคมในปัจจุบันมีการปรับสภาพการใช้งานที่เรียกว่าพื้นที่ในไซเบอร์และโลกเสมือนจริงรวมถึงสภาพสังคมในปัจจุบันที่มีความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วจะเห็นว่า มีปัญหาต่าง ๆ มากมายที่เกิดตามมาจากการใช้งานอินเทอร์เน็ต ปัญหาเด็กดิตเกมปัญหาละเมิดลิขสิทธิ์ ปัญหาสังคมสื่อมวลชนจากการใช้เทคโนโลยี ในทางที่ผิดปัญหาอาชญากรรมด้วยวิธีที่เกิดจากเทคโนโลยีสารสนเทศปัญหาอาชญากรรมต่อข้อมูลปัญหาการละเมิดสิทธิ์ส่วนบุคคล ในปัจจุบันนี้ นอกเหนือจากการละเมิดสิทธิ์ส่วนบุคคลในโลกแห่งความเป็นจริงแล้ว ยังมีโลกอีกใบหนึ่น ที่สุ่มเสี่ยงต่อการถูกละเมิดสิทธิ์ส่วนบุคคล ยิ่งกว่าโลกแห่งความเป็นจริงเสียอีก ซึ่งปัจจุบันก็ยังมีกฎหมายออกมามีครอบคลุมในเรื่องนี้สักเท่าไหร่โลกที่ก่อความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อม ภัยคุกคาม หรือภัยคุกคามในทางเพศ หรือภัยคุกคามทางเพศ เป็นโลกที่มีภัยต่อการเข้าถึง ซึ่งนับเป็นข้อดีในการเข้าถึงข้อมูลองค์ความรู้ต่าง ๆ อย่างง่ายดาย อย่างไรก็ตาม ความเข้าถึงง่ายนี้ก็มีข้อเสียเช่นกัน เพราะไม่มีระบบตรวจสอบว่าใครเป็นใคร อย่างไร จึงง่ายต่อการเกิดการกระทำในลักษณะที่แอบอ้าง หรือทำให้เสื่อมเสียเชื่อเสียง เช่น โพสต์คอมเมนต์ คอมเม้นต์ หรือคอมเม้นต์ เป็นต้น ซึ่งปัจจุบัน ประเทศไทยเพิ่งจะมีกฎหมายออกมาดูแลเรื่องเหล่านี้เมื่อไม่นานมานี้เอง นั่นก็คือ พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 โดย ประกาศใช้เมื่อ 19 กรกฎาคม 2550 (สำนักงานสตดิชแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, 2554)

การจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารให้คำนึงถึงกฎหมายคุณธรรม และจริยธรรม และในส่วนของด้านกระบวนการจัดการ

เรียนรู้ของผู้เรียน ได้ระบุไว้ว่าให้ผู้เรียนใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร อย่างมีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด ประเดิมที่จำเป็นต้องให้ความสำคัญก็คือเรื่องของจริยธรรมการใช้เทคโนโลยี เนื่องจากในโลกของการติดต่อสื่อสารที่互通และอาจทำให้ข้อมูลสารสนเทศที่ได้รับมีเนื้อหาทั้งเหมาะสมและไม่เหมาะสมที่การส่งผ่านข้อมูลระหว่างกันเป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของสิทธิและเสรีภาพส่วนบุคคลซึ่งอาจทำให้บุคคลที่สามเกิดความเสียหายได้หรือแม้กระทั่งเนื้อหาของสารสนเทศที่ปรากฏอยู่ในเครือข่ายอินเทอร์เน็ตนั้นเป็นเรื่องยากที่จะควบคุมมิให้มีเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมซึ่งในปัจจุบันกลไกของรัฐกำลังพยายามเข้าไปจัดการกับปัญหาดังกล่าวแต่ก็มีข้อจำกัดในหลาย ๆ ประการที่ไม่สามารถเข้าไปจัดการได้ทั้งหมดทางออกของการแก้ไขปัญหาดูเหมือนว่าจะต้องหันกลับมาให้ความสำคัญกับประเดิมทางจริยธรรมการใช้เทคโนโลยีเพื่อการสร้างสรรค์มากกว่าเพื่อการทำลายการปลูกฝังจิตสำนึกในเรื่องจริยธรรมให้กับเยาวชนคงจะเป็นสิ่งที่จะช่วยแก้ไขปัญหาได้ในระยะยาว (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550, หน้า 4)

รูปแบบการสอนแบบร่วมมือ (Cooperative Learning) ได้พัฒนามาจากหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือของจอห์นสันและจอห์นสัน (Johnson & Johnson, 1994) ซึ่งชี้ให้เห็นว่า ผู้เรียนควรร่วมมือกันในการเรียนรู้มากกว่าการแข่งขันกัน หลักการเรียนรู้แบบร่วมมือประกอบด้วย การเรียนรู้ต้องอาศัยหลักการพึ่งพา (Positive Interdependence) การเรียนรู้ที่มีต้องอาศัย การหันหน้าเข้าหากัน มีปฏิสัมพันธ์กัน (Face to Face Interaction) เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ข้อมูล และการเรียนรู้ต่าง ๆ การเรียนรู้ร่วมกันต้องอาศัยทักษะทางสังคม (Social Skills) โดยเฉพาะทักษะในการทำงานร่วมกัน การเรียนรู้ร่วมกันควรมีการวิเคราะห์กระบวนการกลุ่ม (Group Processing) ที่ใช้ในการทำงาน และการเรียนรู้ร่วมกันจะต้องมีผลงาน หรือผลลัพธ์ทั้งรายบุคคล และรายกลุ่ม (Individual Accountability) ที่สามารถตรวจสอบและวัดประเมินได้ และรูปแบบนี้มุ่งช่วยให้

ผู้เรียนเนื้อหาสาระด่าง ๆ ด้วยตนเองด้วยความร่วมมือ และความช่วยเหลือจากเพื่อน ๆ รวมทั้งได้พัฒนาทักษะทางสังคม

การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นวิธีการหนึ่ง ที่จัดกิจกรรมให้ผู้ร่วมกิจกรรมได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ แต่ละกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกที่มีความรู้ความสามารถแตกต่างกัน โดยแต่ละคนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในการเรียนรู้และความสำเร็จของกลุ่มโดยมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ช่วยเหลือ แบ่งปันซึ่งกันและกันที่จะนำกลุ่มไปสู่ความสำเร็จได้ ซึ่งต่างจากการเรียน การสอนโดยทั่วไป ที่ไม่ได้ให้ความสนใจเกี่ยวกับความตั้งใจและปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนถูกมองข้าม ทั้งที่ผลลัพธ์ชัดเจนว่าความรู้สึกของผู้เรียนต่อตนเอง ต่อโรงเรียนต่อครูและเพื่อนร่วมชั้น มีผลต่อการเรียนรู้มาก (ชัยวัฒน์ วารี, 2553, หน้า 5)

ผู้วิจัยในฐานะผู้สอนวิชาคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสารในระดับมัธยมศึกษา เพื่อพัฒนางานด้านการสอน และผู้วิจัยสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการเรียนคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสารของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาที่มีผลการเรียนวิชาการเรียนคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสารอยู่ในเกณฑ์ความเสี่ยงต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้วยการสังเกตและคัดกรองจากการสัมภาษณ์รวมทั้งผลคะแนน พบว่า นักเรียนขาดความรู้เรื่องจริยธรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศการสื่อสาร ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาหลักสูตรการเรียนผ่านเว็บด้วยการเรียนแบบร่วมมือเพื่อเสริมสร้างจริยธรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษา ได้จำแนกประเด็น เกี่ยวกับจริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็น 4 ประเภท ความเป็นส่วนตัว ความถูกต้องแม่นยำ ความเป็นเจ้าของ และความสามารถในการเข้าถึงได้ เพื่อใช้เสริมสร้างจริยธรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ให้ นักเรียนเห็นคุณค่า และตระหนักรถึง จริยธรรมเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และสารสนเทศ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาหลักสูตรการเรียนผ่านเว็บด้วยการเรียนแบบร่วมมือเพื่อเสริมสร้างจริยธรรม การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษา

2. เพื่อประเมินประสิทธิภาพหลักสูตรการเรียนผ่านเว็บด้วยการเรียนแบบร่วมมือเพื่อเสริมสร้างจริยธรรม การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษา

3. เพื่อเปรียบเทียบจริยธรรมก่อนและหลังการใช้หลักสูตรการเรียนผ่านเว็บด้วยการเรียนแบบร่วมมือ เพื่อเสริมสร้างจริยธรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารนักเรียนมัธยมศึกษา

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ได้หลักสูตรการเรียนผ่านเว็บด้วยการเรียนแบบร่วมมือเพื่อเสริมสร้างจริยธรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาที่สามารถนำไปใช้ได้ในการเรียนการสอน

2. นำหลักสูตรการเรียนผ่านเว็บด้วยการเรียนแบบร่วมมือเพื่อเสริมสร้างจริยธรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาที่พัฒนาขึ้นไป远าไปใช้ร่วมกับกลุ่มสาระอื่น ๆ ที่จัดกิจกรรมแบบออนไลน์ ให้ตระหนักรถึงความสำคัญทางจริยธรรมทางคุณค่า

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ตัวแปรต้น (Independent Variable) ได้แก่ การเรียนตามหลักสูตรการเรียนผ่านเว็บด้วยการเรียนแบบร่วมมือเพื่อเสริมสร้างจริยธรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศการสื่อสารสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษา

ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ จริยธรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศการสื่อสารสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่

- หลักสูตรการเรียนผ่านเว็บด้วยการเรียนแบบร่วมมือเพื่อเสริมสร้างจริยธรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

- แบบวัดจริยธรรมแบบวัดจริยธรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งการพัฒนาหลักสูตรการเรียนผ่านเว็บด้วยการเรียนแบบร่วมมือเพื่อเสริมสร้างจริยธรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศการสื่อสารสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2556 ที่มีการจัดชั้นเรียนแบบคลัสเตอร์ตามความสามารถ เก่ง กลาง อ่อน จำนวน 9 ห้องเรียน รวม 310 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2556 จำนวน 30 คน ได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยการจับฉลากห้องเรียนมา 1 ห้อง จากทั้งหมด 9 ห้องเรียน

ขั้นตอนการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ (Analysis) การวิเคราะห์ความต้องการบทเรียนคอมพิวเตอร์ผ่านเว็บ วิเคราะห์ปัญหาการนำเสนอเนื้อหา การวิเคราะห์เวลา และการเรียนการสอน การวิเคราะห์ผู้เรียน วินิจฉัย ความต้องการ เพื่อนำมาเป็นสิ่งที่กำหนดหลักสูตร ได้ มาจากข้อมูลในการสัมภาษณ์ชนิดโครงสร้างกับกลุ่ม อาจารย์ผู้สอนเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาที่ผ่านการเรียนวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ที่สำคัญ คือทำให้ทราบปัญหาพฤติกรรม การใช้อินเทอร์เน็ต วิธีการเรียนรู้ บนโลกออนไลน์ ได้ข้อสรุป จากการสัมภาษณ์นักเรียน ข้อมูลในการประเมินด้าน เนื้อหาในรายวิชาไม่นัก แต่ ชั่วโมงเรียนมีน้อย เนื้อหาเรื่องการกระทำพิดกฎหมาย ออนไลน์ค่อนข้างยากและซับซ้อน และผลการทดสอบ ก่อนเรียนและกลางภาคต่อว่าร้อยละ 60 ด้านจริยธรรม ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งโดยปกติสอนโดย วิธีการบรรยายทำให้ชั่วโมงเรียนไม่เพียงพอที่จะทำให้ นักเรียนรู้และเข้าใจในหัวข้อดังกล่าว การใช้หลักสูตร การเรียนผ่านเว็บด้วยการเรียนแบบร่วมมือเพื่อเสริม จริยธรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เป็นสิ่งจำเป็นทำให้ผู้เรียนรู้สามารถดูแลเรื่องของการเรียนรู้ใน ลักษณะสื่อหมายมติได้ทั้งภายในบทเรียนเองกับข้อมูลบน อินเทอร์เน็ตและยังเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้เพื่อให้ เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ของนักเรียน ระหว่างผู้เรียนกับ ผู้เรียนเอง กับผู้สอน ทำให้การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารดีขึ้นและเป็นไปอย่างยั่งยืน

ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบ (Design)

- กำหนดวัตถุประสงค์หลักสูตร และจุดประสงค์ การเรียนรู้จากการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับ จริยธรรมเทคโนโลยีสารสนเทศเป็น 4 ประเภท ความเป็น ส่วนตัว ความถูกต้องแม่นยำ ความเป็นเจ้าของ และความ สามารถในการเข้าถึงได้

2. คัดเลือกเนื้อหาสาระของหลักสูตรร่วงเนื้อหา

จากการวิเคราะห์เอกสารข้อมูลพื้นฐาน บทเรียนเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ระดับมัธยมศึกษา และการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ และการวิเคราะห์ข้อมูล เนื้อหาที่กำหนดดังกล่าว จัดตั้งห้องเรียนรู้ แบบกลุ่ม ผู้เรียน

- จัดลำดับเนื้อหาสาระ นำเนื้อหาสาระที่ คัดเลือกไว้โดยสอดแทรกจริยธรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารในทุกหน่วยการเรียนรู้

- คัดเลือกประสบการณ์ จากการศึกษาเอกสาร เกี่ยวกับจริยธรรมการใช้เทคโนโลยีตามเนื้อหาที่กำหนด จุดประสงค์การเรียนรู้แบบร่วมมือ

5. จัดลำดับ ขั้นตอน และแก้ไขปรับปรุง กระบวนการณ์การเรียนรู้ต่าง ๆ โดยคำนึงถึงเนื้อหาสาระ ความต่อเนื่อง และความสามารถของผู้เรียนเพื่อจัด กิจกรรมการเรียนการสอนผ่านเว็บ

6. กำหนดสิ่งที่ต้องการประเมิน และวิธีการ ประเมินผล คือ คุณภาพของหลักสูตรการเรียนผ่านเว็บ ด้วยการเรียนแบบร่วมมือเพื่อเสริมสร้างจริยธรรมการ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำหรับนักเรียน มัธยมศึกษา และเปรียบเทียบจริยธรรมการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร ก่อนใช้หลักสูตรและหลัง ใช้หลักสูตรด้วยการทำแบบวัดความรู้จริยธรรมการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศระหว่างเรียนและหลังเรียน

ขั้นตอนที่ 3 การพัฒนา (Development) การพัฒนาเครื่องมือ สื่อ แบบฝึกหัด แบบทดสอบใน การวิจัย การสร้างและหาประสิทธิภาพของบทเรียนผ่าน เว็บ การพัฒนาเครื่องมือการวิจัยให้มีประสิทธิภาพ ด้วย การทดลองใช้และตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ การสร้าง และหาประสิทธิภาพของบทเรียนผ่านเว็บ เครื่องมือที่ใช้ ในการทดลองใช้หลักสูตรการเรียนผ่านเว็บด้วยการเรียน แบบร่วมมือเพื่อเสริมสร้างจริยธรรมการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษา

1. หลักสูตรการเรียนผ่านเว็บด้วยการเรียน แบบร่วมมือเพื่อเสริมสร้างจริยธรรมการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสารสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษา โดยหาค่าความสอดคล้องของระดับความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ (IOC) ทั้ง 7 คน ค่าคะแนนความสอดคล้อง ของระดับความคิดเห็นเป็นคะแนนดังนี้ เทียบด้วย (1) ไม่แน่ใจ (0) ไม่เห็นด้วย (-1) ให้รูปแบบการประเมินของ ไทเลอร์ (Tyler) แยกประเมินตามรายการ คือ จุดมุ่งหมาย ของการเรียนรู้ เนื้อหาประสบการณ์เรียนรู้ การวัดและ ประเมินผล ระดับคะแนนความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ ในระดับดี หมายถึง คะแนนตั้งแต่ 0.50 และผู้เชี่ยวชาญ ทึบันข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยปรับแก้ตามข้อเสนอแนะของ ผู้เชี่ยวชาญ

2. แบบวัดจริยธรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร เป็นแบบประเมินค่า 5 ระดับ จำนวน 30 ข้อ

ผู้วิจัยกำหนดค่าระดับความคิดเห็นทั้งหมด 5 ระดับ (Rating Scale) ซึ่งแต่ละระดับมีความหมายดังนี้ (บุญชุม ศรีสะอด, 2551) มีการวิเคราะห์คุณภาพของแบบ ประเมินด้านเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) ด้วยการวิเคราะห์ค่าความสอดคล้องของรายการประเมิน กับจุดมุ่งหมายตามคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (IOC) จำนวน 7 ท่าน พนว่าทุกรายการประเมินมีค่าดัชนีสอดคล้อง ของข้อคำถามกับจุดมุ่งหมาย ตั้งแต่ 0.80 ขึ้นไป และ วิเคราะห์คุณภาพด้านความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วย การทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 4 โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา จำนวน 30 คน

3. แบบวัดความรู้จริยธรรมการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร เป็นแบบ 4 ด้วยเลือก จำนวน 20 ข้อ ซึ่งมีการวิเคราะห์คุณภาพของแบบวัดความรู้ ด้านเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) ด้วยการ วิเคราะห์ค่าความสอดคล้องของรายการประเมินกับจุดมุ่ง หมายตามคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (IOC) จำนวน 7 ท่าน พนว่าทุกรายการประเมินมีค่าดัชนีสอดคล้องของข้อ คำถามกับจุดมุ่งหมาย ตั้งแต่ .80 ขึ้นไป และวิเคราะห์ คุณภาพด้านความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยการทดลอง ใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 4 โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา จำนวน 30 คน จากนั้นคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟ่าของ cronbach พนว่า มีค่าเท่ากับ 0.85

ขั้นตอนที่ 4 การนำไปใช้ (Implement) การศึกษาทดลองเพื่อทดสอบผลการใช้หลักสูตรการเรียน การสอนผ่านเว็บด้วยการเรียนแบบร่วมมือเพื่อเสริมสร้าง จริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษา มีดังนี้

1. ประสานงานกับ คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อประสานงานเกี่ยวกับ กำหนด วัน เวลา และสถานที่ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา โดย ผู้วิจัยเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

2. ทำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย คณบดี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ถึงผู้อำนวยการ โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อขอ ความร่วมมือให้นักเรียนที่เป็นกลุ่มทดลองเข้าร่วม

วิธีดำเนินการทดลอง มีรายละเอียดดังนี้

การเตรียมการก่อนการทดลองใช้ หลักสูตร การเรียนผ่านเว็บด้วยการเรียนแบบร่วมมือเพื่อเสริมสร้าง การใช้หลักสูตร ตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนดรวม ทั้งข้อมูลเคราะห์ใช้สถานที่ในการทดลอง

3. จัดเตรียมเอกสารประกอบหลักสูตร วัสดุ อุปกรณ์ สื่อประกอบการใช้หลักสูตรการเรียนผ่านเว็บ ด้วยการเรียนแบบร่วมมือเพื่อเสริมสร้างจริยธรรมการ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำหรับนักเรียน มัชymศึกษาเตรียมกล้องถ่ายภาพระหว่างการใช้หลักสูตร

4. ดำเนินการทดลอง มีขั้นตอนการทดลองดังนี้

4.1 การประเมินก่อนการทดลอง โดยแบบ ประเมินจริยธรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการ สื่อสารผ่านเว็บไซต์ www.st-ethics.in.th ซึ่งเป็นที่ แขวนหลักสูตรการเรียนผ่านเว็บการเรียนแบบร่วมมือ เพื่อเสริมสร้างจริยธรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการ สื่อสาร สำหรับนักเรียนมัชymศึกษา

4.2 ดำเนินการใช้หลักสูตรการเรียนผ่าน เว็บการเรียนแบบร่วมมือเพื่อเสริมสร้างจริยธรรมการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำหรับนักเรียน มัชymศึกษา ที่สร้างขึ้น จำนวน 4 หน่วย ระยะเวลา ดำเนินการ 25 พฤษภาคม - 20 ธันวาคม พ.ศ. 2556 ณ ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ 1 โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา

4.3 การประเมินหลังทดลอง โดย แบบประเมินจริยธรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ผ่านเว็บไซต์ ซึ่งเป็นที่แขวนหลักสูตรการเรียนผ่านเว็บ การเรียนแบบร่วมมือเพื่อเสริมสร้างจริยธรรมการใช้ เทคโนโลยี ผลการหาประสิทธิภาพหลักสูตรจากคะแนน ความรู้จริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการ สื่อสารระหว่างเรียนและหลังเรียนแสดงให้เห็นว่า คะแนน จากการเรียนด้วยหลักสูตรการเรียนผ่านเว็บด้วยการเรียน แบบร่วมมือเพื่อเสริมสร้างจริยธรรมการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสารสำหรับนักเรียนมัชymศึกษามี ประสิทธิภาพ $85.85/80.50$ สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้สามารถ นำหลักสูตรการเรียนผ่านเว็บการเรียนแบบร่วมมือเพื่อ เสริมสร้างจริยธรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการ สื่อสาร สำหรับนักเรียนมัชymศึกษาไปใช้ในการเรียนการ สอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4.4 แบบแผนการทดลองใช้หลักสูตรการ เรียนผ่านเว็บด้วยการเรียนแบบร่วมมือเพื่อเสริมสร้าง จริยธรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำหรับนักเรียนมัชymศึกษา

ดำเนินการวิจัยเชิงทดลอง ผู้วิจัยใช้แบบแผน การทดลองกลุ่มทดลองกลุ่มเดียวที่มีระหว่างเรียนและ หลังเรียน One Group Pretest-Posttest Design (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543) โดยมีลักษณะการทดลอง ดังนี้

ตารางที่ 1 การทดลองกลุ่มเดียว One Group Pretest-Posttest Design เปรียบเทียบ ระหว่างเรียนและหลังเรียน (One Group Pretest-Posttest Design)

ระหว่างเรียน	การจัดกระทำ	หลังเรียน
E ₁	X	E ₂
ความหมายของลักษณะ		
X แทน การจัดกระทำ (Treatment) เป็นการเรียนผ่านเว็บ กิจกรรมการเรียนการสอนด้วยรูปแบบการเรียนแบบร่วมนือ		
E ₁ แทน การทำแบบวัดความรู้จิยธรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารระหว่างเรียน (Pre-test)		
E ₂ แทน การทำแบบวัดความรู้จิยธรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารหลังเรียน (Post-test)		

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบคะแนนจิยธรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับนักเรียน มัธยมศึกษาก่อนและหลังการใช้หลักสูตร

การประเมิน	n	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	SD	t	Sig.
ก่อนใช้หลักสูตร	30	30	24.00	1.174	4.949**	.000
หลังใช้หลักสูตร	30	30	25.67	1.422		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบคะแนนจิยธรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับนักเรียนมัธยม จำนวน 30 คน ดังภาพที่ 1 หลักสูตรการเรียนผ่านเว็บเรียนแบบร่วมนือเพื่อเสริมสร้างจิยธรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษา ก่อนใช้หลักสูตรและหลังใช้หลักสูตรโดยวิเคราะห์ ค่าสถิติที่ t-test (Dependent) ปรากฏว่า มีค่า t ที่ 4.949 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 กล่าวได้ว่า คะแนนก่อนใช้หลักสูตร และหลังใช้หลักสูตรมีความแตกต่างกัน

ภาพที่ 1 หลักสูตรการเรียนผ่านเว็บการเรียนแบบร่วมนือ เพื่อเสริมสร้างจิยธรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษา

ผลการวิจัย

1. ได้หลักสูตรการเรียนผ่านเว็บด้วยการเรียนแบบร่วมมือเพื่อเสริมสร้างจริยธรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษามีองค์ประกอบของหลักสูตร ประกอบด้วย หลักการวัดถูประ拯救 โครงสร้างเนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียน การสอน สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และเอกสารประกอบหลักสูตร

2. ประสิทธิภาพหลักสูตรจากคะแนนความรู้จริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารระหว่างเรียนและหลังเรียน มีประสิทธิภาพ $85.85/80.50$

3. ผลการเปรียบเทียบคะแนนจริยธรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร หลังการใช้ หลักสูตร มีค่าสูงกว่าก่อนการใช้หลักสูตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01

อภิปรายผล

ผลการประเมินคุณภาพของหลักสูตรการเรียนผ่านเว็บด้วยการเรียนแบบร่วมมือเพื่อเสริมสร้างจริยธรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า โดยภาพรวมหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยความสอดคล้อง 0.78 เป็นไปตามเกณฑ์ผ่านความสอดคล้อง 0.50 ขึ้นไป สอดคล้องกับ Taba (1972) ที่กล่าวว่า การประเมินหลักสูตรจะประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร รายละเอียดเนื้อหาการสอน การจัดกิจกรรมประสบการณ์หรือวิธีสอนให้ผู้เรียน วัดผลหรือผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

ผลการทดลองใช้หลักสูตรการเรียนผ่านเว็บ การเรียนแบบร่วมมือเพื่อเสริมสร้างจริยธรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษา กิจกรรมการเรียนการสอนมีดังนี้

1. ผลการประเมินคุณภาพความเหมาะสมของ การเรียนผ่านเว็บด้วยการเรียนแบบร่วมมือเพื่อเสริมสร้างจริยธรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษา โดยการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตร จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน พบว่า หลักสูตรโดยภาพรวมมีความสอดคล้อง ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 0.78 (ภาคผนวก ค) ผ่านความสอดคล้อง 0.50 ขึ้นไป สามารถนำไปใช้ได้ และผลการประเมินความสอดคล้อง คุณภาพของแบบประเมินจริยธรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า มีความสอดคล้อง ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 1.00 เป็นไปตามเกณฑ์ผ่านความสอดคล้อง 0.50 ขึ้นไป สามารถนำไปใช้ได้ และผลการประเมินความสอดคล้อง คุณภาพของแบบวัดความรู้จริยธรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญ โดยภาพรวมผลการประเมินความสอดคล้องคุณภาพของแบบวัดความรู้จริยธรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญพบว่า มีความสอดคล้อง ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 0.88 เป็นไปตามเกณฑ์ผ่านความสอดคล้อง 0.50 ขึ้นไปสามารถนำไปใช้ได้

2. ผลการหาประสิทธิภาพหลักสูตรจากคะแนนความรู้จริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารระหว่างเรียนและหลังเรียนแสดงให้เห็นว่า คะแนนจากการเรียนด้วยหลักสูตรการเรียนผ่านเว็บ ตัวการเรียนแบบร่วมมือเพื่อเสริมสร้างจริยธรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษา มีประสิทธิภาพ $85.85/80.50$ สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้สามารถนำหลักสูตรการเรียนผ่านเว็บการเรียนแบบร่วมมือเพื่อเสริมสร้างจริยธรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาไปใช้ในการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ผลการศึกษาคุณภาพหลักสูตรการเรียนผ่านเว็บด้วยการเรียนแบบร่วมมือเพื่อเสริมสร้างจริยธรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษา หลังการทดลองใช้หลักสูตรพบว่า ผลการเปรียบเทียบคะแนนจริยธรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษา การใช้หลักสูตรจำนวน 30 คน ก่อนใช้หลักสูตรและ

หลังใช้หลักสูตรโดยวิเคราะห์ ค่าสถิติที่ t -test มีค่าเท่ากัน 4.949 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 หลังจากที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา ได้ใช้หลักสูตรการเรียนผ่านเว็บการเรียนแบบร่วมมือเพื่อเสริมสร้างจริยธรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาแล้วคะแนนจริยธรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร หลังใช้หลักสูตรสูงกว่าก่อนใช้หลักสูตร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การประเมินจริยธรรมหลังใช้หลักสูตรสอดคล้องกับชัยวัฒน์ วารี (2553) ที่กล่าวว่า การดำเนินกิจกรรมในหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการใช้ภาษาไทยประกอบด้วย 1) การสร้างความคุ้ยเคย คือ การสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เข้าอบรมกับวิทยากร และผู้อบรมคนอื่น 2) การทดสอบก่อนฝึกอบรม โดยใช้แบบวัดความสามารถและเจตคติของนักศึกษาที่เข้าอบรม 3) การดำเนินการฝึกอบรม ตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ 4) การทดสอบหลังฝึกอบรม โดยใช้แบบวัดความสามารถและแบบวัดเจตคติเพื่อวัดความสามารถและเจตคติของนักศึกษาที่เข้าอบรม หลังการทดลอง พบว่า นักเรียนที่เข้าร่วมมีความตื่นตัวร้อนในการมีส่วนร่วมกับกลุ่มนิปภสพน์ในสังคมการเรียนรู้ร่วมกัน สอดคล้องกับนภการณ์ ธัญญา (2551) ศึกษาการพัฒนาบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์สอนออนไลน์วิชาวิทยาศาสตร์ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดไซส์โภค สำหรับนักเรียนชั้นชั้นที่ 3 โรงเรียนอนุจัมราชาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์ ผลการวิจัยได้บทเรียนอิเล็กทรอนิกส์สอนออนไลน์ 3 หน่วย ที่พัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพ 93.61/ 85.48 นักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์สอนออนไลน์วิชาวิทยาศาสตร์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05 สอดคล้อง

กับสุกัcha ศรีจะอุ่น (2557) ศึกษาผลการใช้ไอซีทีในการจัดการเรียนรู้ด้วย โครงการ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้ไอซีทีในการจัดการเรียนรู้ด้วยโครงการ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 และนักเรียนที่เรียนโดยใช้ไอซีทีในการจัดการเรียนรู้ด้วย โครงการมีสมรรถนะด้านการใช้ไอซีทีอยู่ในระดับดี

หลักสูตรการเรียนผ่านเว็บการเรียนแบบร่วมมือเพื่อเสริมสร้างจริยธรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษามีประสิทธิภาพ E_1/E_2 เท่ากับ 85.85/80.50 เป็นไปตามเกณฑ์ (ชัยยงค์ พรหมวงศ์, 2550) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการฝึกปฏิบัติระหว่างเรียนมีพื้นกิจกรรมกลุ่มและกิจกรรมเดี่ยว จึงทำให้ค่าเฉลี่ยของคะแนนระหว่างเรียนสูงกว่าเกณฑ์ค่าของ E_2 จะมีค่าต่ำกว่า E_1 เนื่องจาก E_1 เกิดจากการวัดผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนจากการทำแบบทดสอบ หรือแบบฝึกหัด ระหว่างบทเรียน ซึ่งเป็นการวัดผลในระหว่างการนำเสนอเนื้อหาหรือวัดผลทันทีที่ศึกษาเนื้อหาจนในแต่ละเรื่อง คะแนนเฉลี่ยจึงมีค่าสูงกว่า E_2 ซึ่งเป็นการวัดผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนจากการทำแบบทดสอบหลังเรียนที่ศึกษาเนื้อหาผ่านนานาแนวแล้ว จึงอาจเกิดความสับสน ความแม่นยำอาจลดลงหรือลืมเลือนไปบ้าง (มนต์ชัย เทียนทอง, 2548) บทเรียนคอมพิวเตอร์บนเครื่องข่ายบังเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์กับผู้สอนและระหว่างผู้เรียนด้วยกันเอง โดยสามารถทำการ ถาม-ตอบ ค่าตามหรืออัปสัญญาทาง e-mail หรือ web board ในกรณีที่ผู้เรียนไม่สามารถสอบถามกับผู้สอนได้โดยตรง ผู้เรียนมีอิสระในการเรียนรู้ในสภาพแวดล้อมที่ตนพอใจ ไม่มีข้อจำกัดในเรื่องเวลาและสถานที่ได้บรรยายการเป็นส่วนตัว และผู้เรียนยังสามารถขยายองค์ความรู้ให้กว้างมากขึ้นโดยการค้นคว้าผ่าน

โปรแกรมค้นหา (search engines) ทำให้การเรียนรู้ของผู้เรียนไม่จำกัดแค่ในห้องเรียนอีกต่อไป

ข้อเสนอแนะ

จากการพัฒนาหลักสูตรการเรียนผ่านเว็บด้วยการเรียนแบบรวมมือเพื่อเสริมสร้างจริยธรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษา ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำหลักสูตรไปใช้ ดังนี้

1. การเรียนการสอนตามหลักสูตรเนื้อหามาก กิจกรรมต้องดำเนินการให้เสร็จในช่วงเวลาที่กำหนด และผลการศึกษาต้องผ่านระบบอินเทอร์เน็ตทุกครั้งที่มีการเรียนการสอน ควรตรวจสอบความพร้อมของอุปกรณ์ สื่อ เช่น ระบบอินเทอร์เน็ต เพื่ออำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมให้ครบถ้วนในการเรียน

2. ในการเรียนการสอนด้วยหลักสูตรการเรียนผ่านเว็บครั้งนี้ นักเรียนที่เข้าร่วมมีความสนใจและตั้งใจร่วมกิจกรรมทุกขั้นตอน แต่ เนื้อหาสาระ จะเป็นตัวอย่างคลิปวิดีโอ แสดงสถานการณ์จำลองเพื่อให้เข้าใจข้อควรปฏิบัติ และไม่ควรทำในเรื่องใดบ้าง ที่จะส่งผลต่อการกระทำผิดทางคอมพิวเตอร์ จึงควรเพิ่มระยะเวลาในการเรียนให้มากกว่านี้

3. เพื่อให้นักเรียนที่เข้าร่วมเรียนหลักสูตรการเรียนผ่านเว็บ ครั้งนี้ นำความรู้ ความเข้าใจทักษะทาง

คอมพิวเตอร์ และจริยธรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ควรมีการเพิ่มช่องทางการเรียนเข้าไปในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาอื่น ๆ ด้วยเพื่อนำผลการความรู้ที่ได้ให้หลากหลายในการนำไปใช้จริง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเพื่อติดตามผลการใช้หลักสูตรในระยะยาวย และหลังจากที่นักเรียนได้เรียนหลักสูตรการเรียนผ่านเว็บ เพื่อศึกษาว่า นักเรียนมีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมจริยธรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ได้ดีขึ้น หรือไม่อย่างไร

2. ควรมีการศึกษาพัฒนาหลักสูตร โดยนำแนวคิดและเทคนิคการจัดกิจกรรมในรูปแบบอื่น ๆ มาใช้ เพื่อกันหารูปแบบของการการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับนริงที่ผู้เรียนในช่วงอายุ

3. ควรมีการพัฒนาหลักสูตร ต่อเนื่องกับนักเรียนในระดับอื่น ๆ เพื่อนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในสังคมโลกออนไลน์ ที่ผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของนักเรียน ในปัจจุบัน เพราะว่าสื่อออนไลน์ในทุกวันนี้ มีทั้งข้อมูลที่ เป็นประโยชน์ และไม่เกิดประโยชน์ การปลูกฝังจิตสำนึก ที่ดีด้านการใช้ข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ให้กับเยาวชนเป็นสิ่งที่จะช่วยแก้ไขปัญหาได้ในระยะยาว

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา กระทรวงฯ.
- กิตานันท์ มะลิทอง. (2543). เทคโนโลยีการศึกษาและนวัตกรรม. กรุงเทพฯ: ชวนพิมพ์.
- ชัยวัฒน์ วารี. (2553). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการใช้ภาษาไทย สำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, ดุษฎีนินพน์ การศึกษาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2550). ระบบการสอน. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชินานันท์ สงวนนุญญาพงษ์. (2557). การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่องสารประกอบและชาติ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วารสารศึกษาศาสตร์, 25(3).
- พิศนา แ昏มนณี. (2552). ศาสตร์การสอน (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- นภาภรณ์ รัตนญา. (2551). การพัฒนาบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ออนไลน์วิชาพัฒนาการ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ ตามแนวคิดไอ/สโคลป สำหรับนักเรียนชั้นที่ 3 โรงเรียนเบญจมราชาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์.
- วารสารการศึกษาและพัฒนาสังคม, 4(2), 77-88.
- บุญชน ศรีสะอาด. (2551). การพัฒนาหลักสูตรและการวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร. กรุงเทพฯ: สุวิริยาล้าน.
- บุญเดียง ทุมทอง. (2553). การพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มนต์ชัย เทียบทอง. (2548). การออกแบบและพัฒนาகօර්සවේර์สำหรับบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ศูนย์ผลิตตำราเรียนสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2538). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: สุวิริยาล้าน.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. (2554). สรุปผลที่สำคัญสำหรับการมีการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในครัวเรือน พ.ศ. 2554. กรุงเทพฯ: สำนักงานสถิติแห่งชาติ.
- สุชาติ ใจสถาน. (2553). การพัฒนาแบบวัดจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับนักเรียน. ดุษฎีนินพน์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาดูแลผู้ผลและสถิติการศึกษา, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุกัชชา ศรีจะอุ่น. (2557). ศึกษาผลการใช้อิชีที ในการจัดการเรียนรู้ด้วยโครงการ กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยีสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา. วารสารการศึกษาและพัฒนาสังคม, 10(1), 308-318.
- Johnson, D. W., Johnson, R. T., & Holubec, E. J. (1994). *The nuts and bolts of cooperative learning*. Edina, Minnesota: Interaction Book Company.
- Johnson, W., & Johnson.,T. (1994). *Learning together and along: Cooperative competitive and individualistic learning* (4th ed). Boston: Allyn & Bacon.
- Taba, H. (1972). *Curriculum development: Theory and Practice*. New York: Brace & World.